

FÜGGETLEN LAPOK

Az előfizetési pénzek a lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó hivatalhoz (Első magyar egyesületi könyvtárhoz, 3. koroná-utca, 18. sz. a.) intézendők.

Bérmegtétellek levelek el nem fogadtatnak.

Megjelennek minden nap.

Előfizetési felhívás.

A fölirt kiadásnál előfizethetni

FÜGGETLEN LAPOKRA

a hétfői lappal együtt

egész évre	20	frt — kr.
fél évre	10	" "
negyed évre	5	" "
havonként	1	" 70 "

HÉTFŐI LAPOK

irodalmi és tanügyi heti közlönyre külön

egész évre	6	frt — kr.
fél évre	3	" "
negyed évre	1	" 50 "

IFJUSÁG LAPJÁRA

egész évre	4	frt.
fél évre	2	" "
negyed évre	1	" "

KÖZHASZNU KÖNYVTÁRRA

egész évre előfizetés	8	frt — kr.
aláírás az egészre utófizetéssel	50	" "
minden ív ára képekkel	10	" "

gyűjtőnek 10 példányra egy ingyen jár.

A kiadó hivatal,
3. koroná-utca, 18. szám.

EGYHAZI ÜGYEK.

Pest, jan. 1.

Az ég minden áldásait olvasóinknak az új évre!

Lapunk mai számával kezdi nehezebb, mert terjedtebb pályafutását. A tér, melyet ezentúl elfoglal, terhebb kötelességeket is ró reánk.

És midőn a nagy utnak bátor kedélyvel neki indulunk, nem lehet, hogy számot ne vessünk magunkkal, s mérlegbe ne tegyük a multat és jövőndőt.

1867 minden vívmányaival áll a mérleg egyik tányerán, melynek másikat 1868 gazdaság reményeivel tölti be.

A letűnt 1867 mindig emlékezetes éve marad hazánkban.

Ez évet a magyar történelem legfényesebb lapjaira fogja jegyezni mint nemzeti fejlődésünk egyik korszakát, mely az évek csoportjában annyi sötétség után világos pont gyanánt fölmerül.

Ugy álland emléke, mint határkö az idő két szakasza közt, úgy léptük e határt át mint küszöböt, honnan egy reményekben gazdag jövőndő képei tűnnek fel előttünk.

A letelt év meghozta a hazának a várva várt kibékülést, visszaadta a nemzetet önmagának, letette szilárd alapokban a nemzeti jövőndő talpköveit.

Az építés hatalma kezünkben, a jövőndő

mit belőle teremtünk, a mi saját művünk leend.

Legyen áldás, legyen kárhózat, mi belőle kel, magunk szerezzük; mienk az érdem teljessége, mienk a bűn egész súlya az utókor előtt.

Ha nemzetünk több százados viszontagságait keresztül futjuk gondolatainkban, oly nyugoponton találjuk nemzeti fejlődésünk menetét az újuló év kezdetén, mely Ausztriai kapcsolatunk negyedfél százados küzdelmeiben a viadalnak határt von, s az osztó igazság oltalmában mutat jövőndőt, mit ha gondosan ápolunk, megszilárdulhat és felépülhet mindenik.

Kábaság volna azonban képzelnünk, hogy e békekötés küzdelmeinknek is örökre véget vetett.

Földi pályánk sorsa a — küzdelem és viadal.

De ha mi ma ivadékok nehéz küzdelmeire visszapillantunk, ha letűnt csalódásaink s kelő reményeink képeire tekintünk, ha a megnyert posztó hatalmas gyarapodását számbavesszük, hálás kebellet kell szemünkkel emelni az égre, s a biztató kilátások mellett jobb hitünk gerjedelmében kell erőteljünk a jövő munkájához.

Pihennünk azonban percig sem szabad.

Össze kell szednünk az alkotó örök utósó parányát is, s egyesítve tevékeny munkásságra buzdítanunk a még nyugovó elemeket.

És ez alkotó szellemnek egyik leggazdagabb tárháza hazánkban az egyház maga, mely multunkban hatalmas tényező volt, s kell, hogy legyen a jövőben is.

Annak ügye azonban még a kezdeményezés stadiumán vesztegel, s nem érhetők meg, hogy karácsony vagy új évi ajándékkal a kezdemény közzétételét megvihezzük olvasóinknak.

Nincs azért, mit csüggednünk, közeli megoldása nemesak a kezdeményezés lett munkájában, de a minden oldalról zaklató szükségesség kényszerű érzetében is lelő biztositókat.

Egyes hangok már a törvényhozás küszöbét is átlépték; egyházköztől idegen érdekek szólalnak fel a jog megadásáért, mely ha meg nem tagadták is tőlünk, de tényleg meg sem adták nekünk.

Ez állapot soká nem tartható. Azok, kiknek kezében a vezetés tiszte, nem fogják engedni, hogy a megoldás külvatkozás nyomása által nyerjen lendületet.

Erdély mindenestre megkezdő az új viszonyokbai behelyezkedést s mi lépten követni fogjuk a testvérházat.

És ha az előttünk megnyuló évben nagy és nehéz munka vár az államra, hogy a nemzeti politikai s társadalmi viszonyait összehangatosan rendezze, nem csekélyebb feladat megoldása nehezedik az egyháza is, mely most sulypont nélkül ég és föld között lebeg.

Mind állam mind egyház végzetes idő küszöbén áll. Egyiknek úgy mint másiknak

saját hívei s munkásai teljes erőfeszítésére van szüksége, hogy e nagy feladatokban terhes év munkáját emberül betöltsék és azt áldásban s eredményben gazdaggá tegyék az utókor előtt.

Mi pedig, kik hivatva vagyunk az építkezés mindenikéhez megvinni híven szerény osztályi részünket, nem ígérhetünk tiszt. olvasóinknak többet, mint mennyit erőnk gyarlóságában lankadást nem ismerő buzgósággal, pártatlan szemességgel nyújthatunk, viszonzásul a figyelemért, melylyel pályánkon kísérnek.

Boldog új évet!

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Tájékoztás.

Midőn épen a letűnt év végezte pályafutását, zárta be törvényhozásunk is feszített munkásságának legsúlyosabb cyclusát s vesz magának pár heti szünetelésre nyugodót.

Tenger teendőink közt, mérhetlen drága perzeink mellett is e rövid pihenés emberileg kényszerűség, hogy a kimerült erőnek üdülést engedjen, de valóban szellemileg is szükséges volt.

Az utósó idő munka, és idegfeszültsége után a szellemnek is még inkább mint a testnek, megpihenésre van szüksége.

De e pihenési idő, csak azoknak pihenés, kik nem a munkában ismerik fel emberi rendeltetésünk fátumát.

Azoknak, kik a mostankor sulyos terheit hordozzák, azok számára csak a munkacserében van a pihenés lehetősége.

Kormány, és törvényhozók egyiránt jogosultak e pár heti szünetelésre azon nehéz munka után, melyet épen a hanyatló évvel fejeztek be.

De itt épen mi is nyugopontot találunk szettekiteni kissé, s mint lefolyt küzdelmek után lépni a csatatérre, hogy a történetek iránt tájékoztást nyerjünk s magunkat minden részlet ismerete által erősítve, itélhesünk a lefolyt nehéz csaták történetéről.

És itt első helyen a csaták vezetőiről, a kormányról nem lehet megfelejtkeznünk.

Tiszt. olvasóink leginkább meggyőződhetek, hogy mi elég gonddal miveltük azon tért, mely kormányunk Achilles sarka — t. i. kormányzati működése.

E téren gyakran kelle szavunkat panasza emelni s mindig fájon vonult el e rovatbeli felszólalásunkon a sebesen folyó idő mulasztásainak érzelmé, s nem hallgathattuk el, miszerint a miniszteriumok adminisztratív köreiben közel meg látuk a tevékenység azon sürgését, mely elégséges eredményeket birt volna eléllítani annyi idő alatt.

Több miniszterium körében aránytalanul nagy felszerelést láttunk kicsi munkakörhöz, másutt fontos posztókon gyenge

szerelvényt, s sok részben a legjobb akarat legsajnosabb félrevezetését az eredményeknél. De mind emellett pártatlan hazafi lélekkel bírálva a dolgokat, ki kell mondanunk, mikép —

Fennálló kormányunkat közügyi tekintetben olyannak tartjuk, melyet pótolni mással az országban ma még lehetetlen volna. Szabadelvűségében minden kifogás feletti. Hazafi hűségét senki sem vonhatja kétségbe. Bir a mai nehéz viszonyokhoz mért önértetes bátorsággal s a nélkülözhetlen solidaris együttartás őszinteségével.

Mi ezen tulajdonok oly előnyök a kormányzatban, mihez magunknak szerencsét kívánhatunk, s a hiányok azon hátrányait, melyek kormányunknak adminisztratív téren méltán felróhatók volnának, jobbadán magunk érdemljük meg, mert hisz nem mi vagyunk e leginkább, kik a részben menni engedjük a dolgokat, a mint épen menni akarnak?

A mi nem politika vagy politikailag nem tökesíthető, azt észre sem vesszük, az nem létezik számunkra ma még. Ezen állapot következtése kimaradhatlanok.

Azonban a parlamentarist hadjárat, mely a lefolyt évvel véget ért, s most pár hétre szünetel, sok tekintetben magán hordja az adminisztrációra nézve a felmentés indokait is, s ha nem tehetjük is, hogy annak tudása, mi minden történhetett volna már, ne fájjon, de megtanultunk nem siratni letelt dolgokat s jövőre vetni szemünket.

E hadjárat a parlamentben nehéz küzdelmek cyclusát fejezte be.

Szerencse a kormányra s szerencse az országra nézve, hogy már tul vagyunk azokon.

És ezen cyclus az odiosítások egész tárházat foglalta magában, de mindez oly szomorú kényszerűség volt, mitől menekülni sem kormányának sem a törvényhozásnak nem lehet.

Ez volt a veres tenger, melyen a népet át kelle vezetni, hogy eljuthasson az ígért földre.

Alkotmányt állított elő 1848, de midőn két nép között századok folytán összeszövött viszonyokat szét kelle bontani, midőn az új és az ó idő közt határt kelle jelelni, midőn a mult terheit jövőre kelle megosztani, — fegyverre került a dolog, s mi mindent vesztettünk.

1867-nek minden békeműve hű és hasztalan, ha a lajtán innen s lajtán tul parlamentek teljes egyetértésben meg nem oldják mindazon kérdéseket, melyek az alkotmány gyakorlati életbelépését, és normális működését lehetségessé teszik.

De ezen alapok, melyek pedig az alkotmány életfeltételei voltak, — merő odiosítások.

Meg kelle szavazni a quotát, hogy a birodalmi közösség terheinek aránya határozott legyen, s bajba ne keverje a kibékült feleket.

Meg kelle szavazni az államadósságok-

TÁRCZA.

Egy szilveszteréji álom.

Tizenhárom voltunk az asztalnál, rokonok, barátok. Évek óta találkozáink újra. Az év ballottit torát akartuk megülni együtt.

Vig zene, jó bor hullámoztató kebleinket, s a gúny, a valás komolyságának még csak árnyéka sem llt arcainkon.

A jelen nem sokára befejezendő vala a multat, s nagy remények küszöbén miért borulna méla emlékek sohajaiba a szív?

A jövő mienk s mi a jövőndő lettünk alku nélkül, s nem tartók merénynek, sorsunk titkait gyermekes kíváncsisággal jósolgatni.

Az izzó elemmé forrasztá az ölmet, mely fényes folyadékká lett, s gyöngyözött, mint sebzett kagyló, a lángok marása alatt.

Mind összebujtunk Vállak és fejek tolongva foglalták el a parányi tért, melyet a kis vizedény területe adott. Mindenki első akart lenni a jósda előtt.

Műtünk elég ügyességgel folyt. Ez koronát, amaz koporsót, ég gyűrűt, amaz fegyvert kapott az ólomöntőtől. Legalább így magyarázta az alak-talan ötvényeket akkor képzeletünk.

Nem hittünk e babonajátékban; eszünk ellentmondott ily örültségeknek — de észrevettem, hogy még a legbátrabbnak kedélye is remegett a jateknál.

Végre ezt is meguntuk, s mielőtt az idő két év ajkát a találkozás esőkjával illette volna — nyugodni meutünk.

Óram tizenegyet mutatott. Kandallóm tüze kialudt üszköket mutatott csak; s én nemével az izgatottságnak jártam hideg szobám talaján fel s alá.

Nagy eszmék, erős érzelmek borultak lelkem fölé. Az idő és öröklét bölcsészete komoly képzetekre vitte agyrendszerem működését.

Az ablakhoz mentem.

Az éj esőndén csak a fenyők suhogása sóhajtá át, a toronyból kúvik huhogott, egy-egy farkas üvöltés, eb esaholás valami különös jellemet adának a természet méla, nagy titkáinak.

Hát ilyünemények előzik meg az év halálát? Vagy az éj tlan homályja alatt hordja a végkiüzdelmet, hogy az gyarló részvétünk előtt eltakarja?

Csakhamar azonban vihar kele kezett. Nagy lavinák zuhantak alá a szirtekről, s mint porfelleg lettek a szél maratakká. Ablakom nagyot rezzent, valahányszor a vihar tánczra kelt, s úgy tetszett, mintha az üvegen át láthatlan szellemek tünnek egymást vad haraggal.

Azt hívék, az új év furiai jötték meggyilkolni az ó évet, mely a látkörön állt már, hogy diadalmi pompával földünket meghódítsa.

Rögtön esőnd lett ismét, a természet

fektőd újra homályos fátyla alatt. A fenyők mozgatlan álltak. A látkör sötétebbé lett.

Merev tekintetem még mindig az égen csüggött; vártam, lestem valamit, anélkül, hogy tiszta fogalmam lett volna vágyam céljáról.

Egyszerre hosszú tűzszár vonult át nyugatnak a légkörön, sebesen mint meteor. Ábrándos képzelmem villítáncznak hitte. Egy csillag hullott alá az égről.

Talán bucsukönyve volt a távozó évek... Az óra tizenkettőt kongott, s én aludni mentem.

Izzgatottságom csak kifárasztá, de el nem hagyott. Véres árnyak, sötét alakok, szárnys sarkányok, tüzes lidércek egymás után röptek ki agyamból, rémületet hozva lelkemre.

A lázas ábrándot sötét, nyugtalan álmok kísérték.

Irtózatos mélységekben jártam, hol élet nincs, halál futva menekül. Hegyek gyonra, tenger feneké nyílt meg előttem, Dante kínait éreztem idegeimben.

Az utakon vér patakzott, hullák heverték. Rothadt gőz párolgott a lombok között, melyek élettelen álltak, mint a bolttenger virágai.

Láttam szétépett koronákat, királyi trónok töredékeit, foszlányokat császári nászöltönyökből, s elhervadt babérokoszorút a hősök homlokán.

Majd ismerős alakok jöttek felém szótalanul, intrve, kérve, hogy távozzam.

Az árnyak egyikében anyámra ismerék.

De az ut mögöttem elveszett, s a fenyűszálat, a te, egy krokodil őrzé.

Eszméletlenül rogytam össze.

Nemsokára hideg érintés illette homlokomat. Felnézék, egy alak nyújtá felém sötét jobbát.

Nem irhatom le e látványt. Alakjának fényse, arcának méltósága bizalomra batorított; fénysugar övedzte testét.

„Ki vagy jó szellem, hogy az eltévedt utalannak segélyre jössz? kérdem remegő hangon.

Neven nines, lényem a haladás, az Ur gondolatainak én végre hajtó eszköze vagyok! Szólt, hangja mint hária az éji légtelen elbűvölte lelkeket.

Hát, hogy szállítsalak téged kegyes, az idő nagyságában egy parány, a teremtés csodái között hitvány főreg én?

„Veled leszek hívásod nélkül, én az idő szelleme vagyok.”

Karjaira vett, s az irtózat utjain könnyű lejtéssel vitt át.

Egy magaslat csúcsára jutánk. Letett s én fellélekzem a biztosság érzetében.

Amit láttam, költő nem sejté, bölcs, kategóriákba nem olvasta meg. No e Araraton ily képen szemlélhetette a mult enyészését s az érkező jövőndőnek virulatát.

A hegyesítés igen keskeny volt, alattunk beláthatlan mélység. Vezetőt átkorolt, hogy le ne szédüljék.

„Miért hozál e helyre, honnét a föld oly távol s az ég elérhetlen. Vezess kérlek biztosabb ösvényre.”

„Amit látni fogsz, halandó előtt titok. Csak a

bani részvétel mértékét, hogy adott igénytől származó fejezők ki.

Meg kelle szavazni a kereskedelmi s vám egységét, hogy industrialis kényes viszonyaink későbbi conflictusait kikéreljük.

El kelle egyelőre fogadni a lett dolgok nehéz következményeit az adóelvék közösgében, mely hazánkban még egyideig a nyomasztást fenntartja.

Mindezen odiositásokon keresztül kelle a dolgokat vezetni, és pedig menekülés nélkül, mert ezek nélkül a kibékülés merő játék, pusztá ártás volt volna.

Mindez megtörtént. Vége, hála az égnek, ez odiosus cyclusnak, s mikor a parlament újra megnyílik, egészen más természetű ügyek sora előtt látandjuk a törvényhozást.

Más idő kezdete nyílik s a hanyatló évvel munkánk keserű részét is lejárattuk.

Párt-oszítás.

Senkit sem lephetett meg azon fellépés, melyet a Hon már általunk jelzett számában olvasott, mert mindenkinek óhajtanía kelle, hogy valahára szabatosabb pártformációnak kezdete mutatkozzék. Szeretnők hinni, hogy az összes ellenzék eddigi parlamentarizmusában azon határozatlanság s megfeszíthetetlen ingadozás ezen rendezetlen állapot nyitógépből vette eredetét.

Végkép pedig tudnunk kell, van-e a k o t m á n y o s ellenzékünk és kikből áll az?

Mi más parlamentekben is ismertünk ideális politikuskor oly csoportját, mely eszmében korának messze előtte jár, és mely a kormányzatnak minden igénye nélkül a jövőt képviseli. Nincs ez haszon s hatály nélkül, de ez lehet a parlamentek fűszere, mely akkor jó, ha belőle csak kevés vegyíték van. Angliában a túlradiálók, Olaszországban a Mazzinisták, a francia régibb parlamentben a munka-organisatio emberei sat.

De nincs parlamentáris alkotmány, hol rendezett pártok állásukat akként válasszák, hogy számukra a kormányzat impossibilitás legyen.

Ha mi a külföld előtt fenn hirdett politikai fejlettségünket megeaforolni, ha politikailag nevetéssé lenni nem akarunk, le kell régi előítéleteink ránk ragadt sarát valahára ráznunk s gyakorlativá lennünk a haza érdekében.

Közeletünk mai viszonyai közt nincs nyomorúságosabb dolog, mint gáncsolni csupán csak hogy gáncsoljunk. Midőn mi ezt tesszük, megfosztjuk a parlamentet jellegétől. Gáncsolni, mint kötelesség — a legnemesebb hivatás, de csak akkor, ha az ellenzék mindig kész azt mondani: Ti helytelen ution haladtok, ide a hatalommal, megmutatjuk sz, hogyan kell boldoggá tenni a nemzetet.

E nemis, de tette mindig kész verseny a parlamentarizmus elnyerése, ereje s jellege is. Nálunk most már az ellenzék dissolutioja által három töredék áll elő.

Egyiktől várjuk, hogy alkotmányos, azaz kormány-képes állást foglaljon el. Közége még nincs. De két töredék, képviselve a Hon és Magyarország által, oly tere lépett, mely számára a kormányba lépést lehetlenné teszi. Ám lássuk:

A birodalom két felének megegyezése s ő felségének koronázással bevégzett szentesítése által eléállott egy alkotmányforma, melynek megtartására s megtartására ő fcsge ünnepélyesen esküt tett, s melyre a kinevezésnél minden miniszter esküt tesz a fejedelem színe előtt.

Az ellenzék két töredéke kijelenti, hogy ez alkotmányt ő túri, mert törvény, de a delegációban részt nem vehet, azaz active ahhoz nem járulhat, csak passive túri.

És itt különböztessük meg jól a dolgot, mert

azt mondani: engem a törvény nem elégit ki, én ennek kiigazítására, módosítására, vagy változtatására fogok törvényesen működni, ez egészen más, és a fennálló renddel megférő cselekmény, de a mit az ellenzék két töredéke felállít, az lehetlenné teszi a fennálló törvény működését addig, míg törvény.

Ez a vis inertiaenek forradalmi formulatioja. B. K e m é n y Magyarországra passiva resistentiával majdnem akkora bajba keverte Ausztriát, minőből kiemelte M. Thereziát activ felkelésével. Mi is azt hisszük a passiva resistentiával ép úgy lehet forradalomig vinni a dolgokat, mint activ feltámadással.

Tegyük fel, hogy e két ellenzék töredék a magyar országgal térséget nyerne, mi volna ennek következtése?

A felség kötelezve van az alkotmányt fennálló formájában megtartani, de megtartatni is, míg a törvény áll.

Kivánna, sőt követelnie kell miniszterektől, hogy a fennálló alkotmányt fennálló formájában megtartsák, míg maga törvényes útján, a felek kölcsönös beegyezésével, meg nem változtatik.

Ennek megtartását azonban a többség koránya határozottan visszautasítja.

Mit tegyen ily körülmények közt a fejedelem? És pedig e változtatás függ-e egyedül Magyarország és királyától?

A fejedelem, törvényes esküje és a parlamenti többség kívánalma közre helyezve, nem tehetne egyebet, mint mondani: Alkotmányt a törvény alapján s onnan vigyék keresztül a szükséges változtatást.

De a többség miniszteriuma azt mondaná: mi oda nem állhatunk, mert elvünk tilt.

Létezhete a törvény megtartása ellenében politikai elv?

No de még van alkotmányos mód: hivatkozni a népre s feloszlatni az országgyűlést.

Es ha e kétes eszköz is sikertelen marad?

A választás csak eszköz, vagy alkotmány felfüggesztés volna, és ennek végén a jó ég tudja mi.

Es ha már most csakugyan léteznék Bécsben reactio, mely csalhatatlan ily eljárásunk által nagy lendületet nyerne, nem tilthetne e diadalt, ha mi, egész józan világ ítélete szerint, példát adnánk arra, hogy parlamentünk többsége és a törvényes rend megférhetlenek.

Közgazdaszatunk.

Ha a legújabb kor társadalmi és tudományos mozgalmát figyelemre méltatjuk, lehetetlen észre nem vennünk, hogy a társaság az állam, s a tudomány minden ágaiban az általános irányulat a materializmus.

Az újabb kor egyszerű találmányai a gépek, a gyáripar, a tömeges gyártás; a bankjegy, a papírpénz, a váltó, az államadósság, a lőpor, a gyutűpuska, a páncélhajók, az armstronggyűk stb. mind az anyagi jólét előmozdítására czéloznak, mind a nemzetek s egyesek anyagi sorsát kívánták előmozdítani — és fájdalom, valamennyien a nemzetek és egyesek sorsát nemhogy megjavították, hanem megrosszabbították.

A nagy francia forradalom óta félszázadnál több mult el, Európa valamennyi államaiban lázadások, forradalmak törtek ki; a szabadság, testvériség és egyenlőség eszméje mellett ezenek hulltak a lelkesült bajnokok, a politikai jogegyenlőség, az alkotmányosság elve érvényesített sokhelyütt — a nélkül, hogy az ezen eszmékhez kötött remények teljesültek volna.

Az anyagi és politikai téren mutatkozó mozgalmak közepette fejlődött ki egy tudomány, mely épen a materializmus kifejtése által, és az anyagi érdekeknek fensőbb társadalmi céljainak kijelölésével.

lése által az újabbkori találmányok, az újabbkori társadalmi viszonyok és az újabbkori politikai fejlődések mellett nagy jelentőségű, a mennyiben e tudomány a nemzetet s vele együtt az államot erőssé, hatalmassá és virágzóvá akarja tenni.

Ez újabbkori tudomány a nemzetgazdaságtan. A szó maga már be foglaltja a tudomány definiotóját, mert alatta csakugyan nem érthetünk egyebet, mint oly tudományt, mely a nemzet gazdaságának elveit tanítja, épügy, mint a mezőgazdaságtan a mezőgazdaságot.

A nemzet csakugy, mint az é l é n y . Minden lény létezésénél fogva kel van ellátva, s e szükségleteknek — az az eszközök, melyek által a szükségleteket ki lehet elégiteni. Minden lény fenntartási céljával fogva tevékenységét arra irányozza, hogy a szükségletek kielégítésére szolgáló eszközöket megszerzhesse, hogy a megszerzettet a szükségletek kielégítésére fenntartsa s annak idején felhasználja. E tevékenységet mondjuk gazdálkodásnak.

Valamint egyes ember, egy egész család, testület, község, város — sőt egész nemzetek s nagyban véve az egész világ gazdálkodik. A nemzet is saját szükségleteinek fűdőzésére gazdálkodási tevékenységet fejt ki, s a nemzet is, ha fenn akar állni, szükségleteinek kielégítéséről kell, hogy gondoskodjék. És valamint az egyes ember háztartásában bizonyos rendnek kell honolnia, valamint az egyes ember gazdálkodási működésében mindig bizonyos elvet követ, különben gazdálkodása eredménytelen lesz: ugy kell a nemzetgazdaságban is bizonyos, a közjólét alapjaiban mélyen rejlő, szabályoknak fennállania, melyeket a nemzet jólétének kozkázata nélkül szem elől nem téveszthet.

S ha igaz az, hogy ép lélek csak ép testben lakozik, ugy igaz az is, hogy politikailag hatalmas nép csak is anyagilag jól kifejtett nép lehet. Fejtűk ki tehát anyagi jólétünket, azaz haladjunk a nemzetgazdaság elvei szerint.

Hogy hazánk az anyagi-téren is hátramaradt — bizonyítanunk nem kell; annál fontosabb tehát ép sajátosság helyzetünknel fogva, ha a közgazdaságot nagyobb figyelem tárgyává tesszük, és t. olvasóink csakis helyeselni fogják, ha a közgazdaságnak külön rovatot nyitunk.

Ne ijedjenek meg azonban t. olvasóim a rovat címétől!

Hazai lapjaink e rovat alatt rendszeren a gabna, a marha, a zsír, a bór stb. árait, a heti- és országosvásárok menetét, az időjárás milyenségét sorolták fel; e dolgok kereskedőre, nem bánjuk, még mezőgazdára nézve is — de ez utóbira, ha a lapjaink végén közölt tözsdéi kimutatást olvashatja, csak ritkán — birhat érdeklél; a nagy közönséget azonban csak is unatja.

Mi e helyett közgazdasági rovatunk alatt a kereskedés, ipar s mezőgazdaság körében mutatkozó minden jelenséget, az egyes gazdasági-társulatok, földhitelintézet, részvénytársulatok, gyárak, népbankok, biztosítási társulatok stb. minden mozzanatát, a mennyire lehet, azonnal közöljük; egyes nemzetgazdasági kérdéseket megvitatunk; politikai lapjaink és a külföld nevezetesebb nemzetgazdasági lapoknak a közgazdaságra vonatkozó és hazai viszonyaink tekintetében fontos értekezéseit szemle alá vesszük; a statisztikai adatokat, a mennyiben gazdasági és pénzügyi viszonyokra vonatkoznak, pontosan feljegyezzük s mindenképen azon leszünk, hogy egyrészt a tudomány igényeinek szorosán megfeleljünk, de másrészt minden rangu olvasóinknak, a netán nagyon is elvont eszméket, a mennyire lehet, népszerűen előadjuk és megvitassuk.

Reméljük ennél fogva, hogy tisztelt olvasóink helyesléssel találkozzunk, ha e téren minél sürűbb érintkezést ígértünk.

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

Országos törvényhozási bizonytalan ideig szünetel s mi még csak a hátralékot pótolhatjuk.

E szünet azonban törvényhozási működésére nézve csak rövid leend, mert halasztás nélkül egybehívatik a birodalom két felének egyen számú delegatioja s ennek törvényhozási eljárása rendkivüli fontossággal kínálkozik.

Delegatioi két külön tanácskozó testület törvényhozási teljes jogával felruházva működnek és felelős miniszteriummal állnak szemben.

A magyar delegatio, mint Magyarország érdekeinek képviselete, önállólag működendik s e rendszerben a magyar szempont mindig függetlenül, zavartalan s befolyástalan lényegében áll elő.

Igy a másik delegatio működése is.

Most már lesz alkalmunk meglátni a birodalom két felének közösgyi érdekei mennyire öszszegyírók s mily ritka eset fogja magát előadni, hol komolyabb eltérések fognak mutatkozni.

A birodalmi delegatioi eljárása mindig kiváló figyelműket fogja igénybe venni, de soha sem inkább mint most a tárgyalási szabályokat alküldésének részlete meg, valjón az első egyetemes tart e rejtkekben a sors or, asat is, melyekre ma még gond tban mertünk.

Várjuk be türelemmel s önbizalommal e nagy horderejű törvényhozási működést s reméljük, hogy a gyakorlat sok aggályokat s mai scrupulusokat el fog oszlatni végkép.

KORMÁNYZATI ROVAT.

E rovatot lapunk átváltozó látjuk fenntartani.

Parlamentaris kormányzati felelősség tere sajátságos viszonyok közepében s törvényes eljárással.

Mert hiába van a kormány nem bir annak életet adni. S minden kormány tehetése, a kormányzati szellematos volta csak a kormányzati szellem tünik ki.

A miniszteri felelős kormányzat sajátossága hozza magával, hogy a felelősség elve, mint személyes kötelezettség, a kormányzatban utolsó igaz bevégzett legyen.

A miniszter annyira igénybe vett s elárasztott saját kormányzati ügyein kívül első dolgokkal is, hogy mint ember, teljes lehetetlen minderről csak tudomásul bírnia is, mielő pedig felelős. Ezt a miniszter csak úgy viselheti, ha ő is szigorú felelősséget rendez saját hivatali körében is.

Igy szokták a miniszteri hivatalnok is minisztere felelősségében, de ez által lehetlenné válik a tehetetlenség megállhatni, mert mulasztása, vagy befolyása a miniszterre vet okvetlenül árnyékok.

De ép ezért felette fontos a kormány működés lépten követése.

Eddig a közjogi viszonyok tisztázása, a törvényhozási halmazott foglalkozás, sokkép mentégtől szolgálhat, hogy az adminisztratív gépezetnek egyrészes forgására csekély figyelem lön fordítva, sőt a miniszteriumok belrendezése is töredékesen lön intézve, s egyik másikban még befejezve sines.

Mi ezennel teljes joggal várunk positív több anyagot e rovatunknak, minden esetre, okulva a tapasztaláson, megcserejljük az etív czimét mással, melyet ellenmondás nélkül, hogy mul-

választottaknak engedtetik e nagy csodák szemlélete: a szem, mely sugarait e dolgokra veti, a fénytől megvakul, a szív az örömtől megreped. Válassz!

„Mig ifjú valék, s nagy dolgok után dobogott szívem; az eszme lett életem célja. Szabadság, haladás volt jelszavam, s a nagyok nevére, a hősök emlékenél feldobogott szívem. Védtem a hazát száz halál között; megtapsoltam a haladást az eszmék küzdelmeiben. E kétes homály bánt. Erős érzelmek feszítik keblemet. Látni akarok.“

„Legyen.“

A szellem itt. Felhő felhőre tolu, alakatlan tömkelegék gördülnek el lábaink alatt, víz, szél, köd öszeborul.

Egy világ terült el előttem, ismert városokkal, épületekkel, lakókkal.

Itt a Colosseum és Capitol, amott Aachen és Buda tornyai. Virgil, Sheakespeare, Caesar, Gottfried, IV. Henrik, Corvin Mátyás, Macchiavelli, O'Connell járnak az utcákon.

Szürküllet veti bágyadt sugarát a földre. „Ismered e földet s lakóit? Kérdé a szellem.

„Igen, nagy alakok, az emberiség csodái.“

„Csodái ott s azon körben, hol őket látod. Absolut nagy minden idő csak önmagára nézve lehet. Ha átlépte körét, a haladás letépi koszorúit. És mi nagyságot tudatsz te e korból felmutatni, mely pártatlan, s melynél az idő jobb at alkotni nem tudna? Nézd, a királyság eszméje csak a népek szol-

gasága által oly hatalmas; a lovagkor, troubadourjai mellett, az erkölcsi romlás nagy példát mutatja; a tudomány szűk rendszerek békőin vajudik, az eszme milliók között egy-két léleknek fukarkincse csupán. A vallás a tömegben nem cselekvő érzet, nem öntudatos hit, hiedelem csupán, melyet nem szabadakaratt, vak ösztön vezérel csupán.

Hol látsz itt e földön, mely most előtt áll, elért cél, kivívott siker, mely a nemzeti boldogság eszméi által vezetett, hol diadalt, melynek fénye a népek jólétére áldást sugározottatott volna?

Nehidj a multnapokat magasztaló profétáknak. Látni család az ő beszédük. Ami jó a multban, nem több az, minthogy volt és elmúlt.

Az idő halad és alakít; képző elemekt önmagával hordja, s aki korát megértte, tudja, az az igaznak és jónak örökös haladása iránt kétkedő nem lehet.

„Nagy dolgokat beszélsz. Lelkem emelkedik hangod alatt; szokatlan láng gyulasztja valómat. Oh légy velem az Ur küldötte te!“

Sírni kezdék. Fájdalom, öröm, vágy, remény erős hullámzatokban csapongtak szívemen.

„E helyet ne vedesítse halandó könyve. Te jobb vagy mint helyzeted. Lelked rideg önzésektől menten a lelkesedés... Fogadd jutalmadat.“

jedt. De rögtön új változat alakult. Virágzó városok, vasutak, gőzhajók látszának a távolban; munkazaj, vigének hangzott a szabadság fája körül, melyet népek és királyok együtt ültettek az újkor termő földébe.

Gazdaság, jólét a milliók közé vándorolt, a nép tanul, gondolkodik, munkál, s részt vesz az állam kormányzatában; az ur nemzeti dolgokban fárad, míveli a tudományt, művészetet. Egy erős polgárzattá olvad a nemzet, melynek célja: szabadság és haladás.

A jogegyenlőség és szabadság, visszaadta az embernek a méltóságot és hivatást; a jogezim ez: ember.

A vallás nagy támasza a szabadságnak és rendnek. Nem a papok örök csupán. Az egyház fogalma a clerus szűk köréből kitűzjedt a hívők seregére. Minden család egy-egy itár, melynek Istennek ima és munka áldozataik mindig, szakadatlanul.

A multban egyének emelkednek ki a korból; itt a kor a nagyságot és erőt megosztja az egyetemmel. Ez teremt virágzó nyelvet, gazdag irodalmat, gyakorlati tudományt.

Midéz láttam, értettem, minden magyarázat nélkül. Keblem feszült, erőmet fokozódni érzem, s mint Ikarus szárnyra akartam kelni; de vezetőm visszatartott.

„Engedd bejárnom a földet, csodálom a népet, mely édent alkot a pusztaságból! Le vágyom körül: boldog új évet!“

csináljunk belőle jegyezzük azt is, — hiba.

Lapunk leg hoztuk a párt zóit szakadást komoly jellemet hogy Bezerét a Deák-párt keltől tanuskodott.

A baloldal mai száma — Kálán, Ké...

Ghyez, clame jára, saját ben nyilatkozik.

Eles logika és ildoma, a part teljesen méltó.

való beléptét a hogy az ország a delegatio; de a törvényt tisz polgári kö...

a haza jogain való részvétel hatónak sem t...

Ezt tette s országgyűlési képviselői állás

Kegle v nitja a Jókai

Jókai m pillanatban ur mondhassa.

Itt már J ellenzék progr

Érdekes a egész alkotm eddigi működ rissa: a fi c

amit a nemzet kormány eddi fictió volt, sze pártbontás. D fictió-e szünet, A P. L. e kivá

A Napl alá veszi a b általános indol cholog. Jók a csinnak nevez

dolta e, hogy á által halad és egyéni makac

Miért is főzéd mind kisebbé érdekében fel

A „M a melkedést ir, mult napjai fő hogy egész l adta.

De ekkor haner azon ö Les extr kel szedett vá nak ugyan teg

HATÓ

hoz. az előe rug. Ezen ös gák fizetése, az új szervez biztonsági kö ségei 12,000 igaz, de ha te sége 1848 e most e köll mondható. ujonozó kiadott min gabiránknak

tlésének, tül két tárgya v ságok jele javasolja, ho Felhívárnál inen Szlavó sék a végpot kezelése irá azonban az hogy a tisztv maradóid s posvártott eg a jövő szor kérdést — a azért termés

A so mely szerin

ésináljunk belőle s eddigi pártatlanságunkkal fel-
jegyezzük azt is, a mi nem történt, de mulasztása
— hiba.

LAPSZEMLE.

Lapunk legutóbbi számában rövid értezt
hoztunk a párterizséről, mely a baloldal tagjai kö-
zött szakadást idézett elő. A dolog mindinkább
komoly jellemet látszik ölteni, ha hozzávesszük,
hogy Bezerey minapi módosítási indítványa
a Deák párt kebelében is hasonló szakadozottság-
ról tanuskodott.

A baloldal kebelében válságról a „Hon-
mai száma — hoz felvilágosításokat Ghyezy
Kálmán, Keglevich Béla és Jókai Mór-
nak hármას nyilatkozataiban.

Ghyezy, vonatkozva Jókai tegnapi re-
clamejára, saját és távol levő elvbarátainak nevé-
ben nyilatkozik.

Éles logikája, correct nyelve, bar-
jának ereje és ildoma, a parlamentaris férfi-
pályájához teljesen méltó. Ghyezy a f. i. delegációba
való belépést a középpal-
ván, mondja, hogy az országgyűlési
delegációt; de el-
gári kötelesség,
k. Elutasíthatlan
állást elfoglalni
ért is a delegációba
való részvétet vis-
nak, de visszautasít
hatónak sem tartotta.

Ezt téve, azon vevette a párt, melyet az
országgyűlés ellenzéké eddig is követett, midőn
képviselői állásban megmaradt.

Keglevich Béla gr. csatlakozását nyilván-
ítja a Jókai által előadott elvekhez.

Jókai ma hosszabb cikket ír, hogy a jelen
pillanatban uralgó pártoldallal genesi-ét el-
mondhassa.

Itt már Jókai, mint szélső bal beszél, az új
ellenzék program szellemében.

Érdekes a naiv bátorság, melylyel Jókai az
egész alkotmányművet, a törvényhozás minden
eddig működését, egy nagy Sphynxre viszi
szíjazs: a fiktóra. Szerinte minden fictió,
amit a nemzet nevében a többség és a törvényes
kormány eddig tett. És mert mindezen praenissza
fictió volt, szerinte visszatartoztatatlanná lett a
pártbomlás. De vajjon maga e pártbomlás nem
fictió-e szintén, származván egyetemes fictiókból?
A P. L. e. kivált töredéket 25 tagra teszi.

A Naplóban Kemény Zsigmond is toll
alá veszi a balpárti eseményt. Ő inkább csak az
általános indokok után kutat, mint politikai psy-
cholog. Jókai a dek. 28-ki nyilatkozatát párt-
csinnek nevezi, s a parlamentisimus folytonos transzactió
által halad és alakít? Parlatenti kormányban az
egyéni makaesség nem mindig veszély nélküli.
Miert is főzélért gyakran kell mind a többség,
mind kisebbség emberének saját nézeteit az egész
érdekében feláldozni.

A „Magyar Ujság“ Sylveszter napi el-
mélkedést ír, melyben elegikus érzelmében a haza
mult napjai fölött azon örökvetes fölfedezésre jut,
hogy egész 1867-ig a hazát nemzetünk el nem
adta.

De ekkor már nemcsak hogy eladtuk a hazát,
hanem azon öngyilkosságot is követünk el.

Les extremes ses touchent — a cursiv betük-
kel szedett vádpontok sokban találkoznak Jókai-
nak ugyan tegnapi előadott fictióival.

HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

1868-dik évi adminisztratív-
ve, hogy a miniszterium
mányánál s a javaslatba
et helybenhagyja —
zezer forintra
tiselők, szol-
valamint
ott köz-
biztonsági közegek felszere-
ölt-
az az
igaz, de ha tekintetbe vesszük, hogy a
sége 1848 előtt is meghaladta a 75,000
ntot,
most e költségtervezet takarékos számításnak
mondható. E megye bizottsága egyuttal az
ujonczozási előmunkálatainak megtevéle iránt
kiadott miniszteri rendelet foganatosítását a szol-
gábiráknak meghagyta.

Somogymegye mult bizottsági
ülésének, több apróbb ügyek mellett, legfontosabb
két tárgya volt a vas uti s árva ügyi bizott-
ságok jelentése, illetőleg javaslata. Az első azt
javasolja, hogy az építendő vasutvonal — Székes-
Fehérvárnál Ieszkáztva, Kaposváron, Barcon —
innen Szlavónián keresztül Károlyvárosnak vites-
kéke a végpontra: Fiumeba. A megyei árva- vagyon
kezelése iránti javaslat szintén elfogadott; az-
onban az árvaszék tervezetében azon részét,
hogy a tisztviselők fizetésén felül (a 6-ik %-ból)
maradandó s majdan felszaporítandó összegből Ka-
posvározt egy lelenzbáz építtessék — mint ugyis
a jövő szorgosabb szükséglete által eldöntendő
kérdést — a bizottság magaévá nem tette, de
azért természetesen el nem ejté.

A soproni várostanács azon végzését,
mely szerint az ebektől adó fizetessék, a magas

miniszterium helybenhagyta. E szerint minden 4
hónapot meghaladó ebtől 2 forint fizetetik küt-
lönbség nélkül. Ezen adó január elsőjén lép ha-
lyába. E város tanácsa továbbá a bevételek eme-
lése érdekében a vendégfogadók és korosmák adó-
illetékét következő összegekkel többíté: A bormé-
rés jogért 40 frt, — a sernéresi jogért 30 frt, —
a ser- és borméresi jogért 10 frttal kell többet fizetni,
mint eddig.

Győr városának közgyűlése tiszt. fő-
ügyész- és főm rnökét Grätzbe küldé, az ott ala-
kult consortiummal a győr-grázi vasutvonal léte-
sítése tárgyában mindenkép hatni; és hogy azt, a
városnak ez ügyben lépéseivel egyetértőleg, leendő
eljárásra felkérjék. E consortium működéséről
annyit tudunk, hogy ez magát a bécsi traicrózó
comitéval érintkezésbe tette, s hogy elhatározta a
magy. kir. miniszteriumot az iránt megkeresni,
nyilatkoznék, vajjon e czéltől Magyarországon
van e ily consortium, s ha igen, ugy ezen consor-
tium a magyarországgal egygyeolvadni kész.

Nagyvárad város képviselőtestülete
által f. hó 20-án és folytatva megtartott közgyűllé-
sén nevezetesebb tárgyak iránt határozott. Egyllé-
ke ezeknek a legközelebbi közgyűlésen már bejele-
tetett marhavész, melynek következtében a marha-
vásár tartása betiltatott. A másik ügy az adó-
behajítás volt. E tekintetben a város 3 részre
osztatván, a városi adóbehajítók kinevezettek és a
behajítás f. hó 19-én kezdetét is vette; azonban
tetteles zárolgás még sehol sem történt, mint-
hogy mindenütt pontos fizetést ígértek.

Buda szab. kir. fővárosának képviselete
f. hó 30-án, d. e. 10 óraker trtott közgyűlésében
többek közt, Balászy Antal indítványára,
elhatározott a magy. kir. miniszteriumhoz azon
kérelemmel járulni, hogy a budai népszínháznak
évi 20,000 frnyi subventiót kieszakózníni kegye
lenne. Mi e tényt egyszerűen ide ígátjuk, erre vo-
natkozó nézeteinket legközelebb fogjuk elmondani.

INTÉZET S EGYLETEK.

Munkás egyeslet van Pesten alakuló-
ban; az alapítók mult szombati értekezletében
elhatározotat, hogy a programot ki fogják nyo-
matni, melyhez a kiadandó röpirat szövege is fog
csatolotni, mely a berlini és rochdali munkás-
egyletek szervezetét, működését, gyarapodását
fogja tartalmazni.

A budai népnevelési egyeslet alap-
szabályait a magas miniszterium által megerősítve
leérkeztek, a szervező- és tisztválasztó közgyűlés
f. hó 29-én tartatott meg.

A Demokrata kör már megalakult,
az elnök és a választmány is meg lön választva, s
most, mint megalakult egyeslet, szándékszik mű-
ködni.

A Gabelsberger magyar gyorsíró-
társulat legutóbbi havi ülésében bizottságot
küldött ki az alapszabályok átvizsgálására; egy-
uttal a szakosztályok megalakultak. Ideje is va-
lahára e fontos tudomány érdekében hatni, nehogy
a Stolze-féle, több mint rossz rendszer, nálunk is
lábrakapjon.

UJDONSÁGOK.

A Gyula-Fehérvártt Erdélyben meg-
jelenő „Egyházi és iskolai lapok“ban a következők
hivatalos értesítést olvassuk: Habár nagyon óhaj-
tottuk volna a beálló új évet a katolikus status
gyűlésének tartásával megkezdeni, mire névze az
előkészületeket meg is tettük: a télnek nem vélt
rendkívüli zordonsága s a közlekedés beállott ne-
hézségei miatt tekintettel távol élő kedvelt székek
hívaink ez okból felszólalására is, jobbnak látjuk
a gyűlés megtartását kedvezőbb időre elha-
lasztani, kijelentvén, hogy ha ez beáll, jövő
február hó 9-én, azaz septuagesima-vasárnapon,
ha pedig a tél keménysége s az utazás nehézségei
ekkor is akadályul lennének, husvét utáni fehé-
vasárnapon, april hó 19-én Isten, segedelmével a
gyűlést megtartandjuk. Kelt K-Fehérvártt, de-
cember hó 23-án, 1867. Fogarassy Mihály s.
k., erdélyi püspök.

A Deák-kör egyik legutóbbi értekez-
letén a pénzügyminiszter azon örvendetes jelentést
tevé, hogy a legközelebbi ülésünk elején az adó-
behajítás módozataira s a magyar pénznek ve-
résére vonatkozó törvényjavaslatokat fog előter-
jeszteni.

A magyar delegátusok a bécsi volt
magy. udvari-kancellária helyiségében fogják ülés-
seiket megtartani. A terem e czérra már el is van
készítve, benne hat sor egyszerű pad, tíz-tíz ülés-
sel, és hat sor asztal látható. Az elnöki székek ma-
gaslaton áll, melynek baloldalán a jegyzői székek
van alkalmazva. A hallgatóság számára szánt
hely azonban oly szűk, hogy abban alig fog 20
ember elférni.

A nemzeti színház drámabíróló
választmányja jövő april hótól kezdve rendszeresi-
tett állomásokkal bírand. Elnöke — mint drama-
turq — Szilgigetii leend. Tagokul az igazgató-
ság következőket kérte fel: Gyulai Pált, Vad-
nay Károlyt, Szigetii Józsefet és Tóth Józse-
fet. Mily mód szerintfog a bírálati-eljárás történni,
azt a választmány maga fogja megállapítani.

A budai népszínházban három nap
óta Berczik új vigjátékát: „Bach-huszárok“-at ad-
ják. A t. bizottságny és a művezető azon páratlan

eljárat követik ez intézetnél, hogy a darabok első
előadásainál, az egész művelt világon szokásos írói
tisztéleti jegyet érvénytelennek nyilvánítják; s
minthogy mi is, ezen jegyet jogos an használni
akarjuk, mindéddig a darabot nem láthattuk, s
így olvasóinknak sem mondhatunk mitsem róla.
Szeretnők tudni, honnan szedték az illetők a nyil-
vános lapok iránti ily tiszteletüket!?

Olvasóink előtt bizon ismeretes, hogy
a képviselőházi delegátusoknak tsajai 10 frt. 50
kronyi napi díjt kapnak; azonban a felsőház kebe-
lől kiküldött delegátusok semmi-féle napidíjt
nem nyernek.

A vasutik ölesönre az aláírás január
9-én veszi kezdetét. Hisszük, hogy hazánk pénz-
birtokosai ebben tömegesen résztveendnek.

Zsigmond Vilmos, jeles mérnökünk,
hazánkban oly artézi-kút fölfedezését reméli, mely
víz helyett petróleumot bugyogtat. Ezen pont, mint
halljuk, Nagyvárad vidékén van.

A pesti takarékpénztár — mint
azt hírből halljuk — egy millióra emeli részvény-
tőkét. E czéltől új részvényeket fog kibocsájtani,
melyek mindegyike 1200 frtos lesz.

Hadi-műszótár fog a legközelebbi
időben megjelenni. Szerzője: Matyus Uzo,
kit már rég mint alaposan művelt tíztisztet ismer-
lünk. A szerző e művelé hadi-irodalmunk
egy rég érzett hiányát fogja pótolni.

Perecz Mór tábornok emlékiratait
rendezi. Kétségkívtl becses okmányt fognak azok
összegyűjtve képezni, a szabadságharcz történe-
téhez.

Ki kisdedeinek alapos nevelését szi-
vén hordja, annak Jókai Irma kisdedővődját
tisza lélekkel ajánljuk. Nem fogunk sok dicséret
elmondani, mert e nő pozsonyi működése ezt
feleslegessé teszi, csak annyit jegyeztünk meg,
hogy ez intézet a Sándor utczában 15. sz.
a. van.

Az elhunyt Szinovácz György
érdekes munkát hagyott maga után, s ez azon ke-
reskedési törvénykönyv, melyet az igazságügyi
miniszter megbízása folytán dolgozott ki.

Iskola kirablás. A nagy-körösi lyeo-
umot december 12-én éjjel megrabolták, csak is a
természettani tárgyak nagy része esett áldozatul;
a tetteseknek még eddig semmi nyomuk.

A budai népnevelési egyeslet alap-
szabályait, mint több helyt olvassuk, a vallás- és
közoktatás-ügyminiszter helybenhagyta.

Jótékony hagyományok. Schlehta
Ignác pesti háztulajdonos, ki csak a napokban
hunyt el, mint olvassuk jelentékeny összeget, mint-
egy 80,000 frot hagyott hátra jótékony czélokra;
nevezetesen: az akademiának hagyott 500 frot; a
lipótvárosi templomnak 3000 frot és egy 100 más-
száz harangot; a belvárosi templomnak 500 frot
stb.; a kórházak és jótékony egyesletekről sem fe-
ledkezvén meg.

KÜLFÖLD.

Milano, decz. 27.

Midőn e levellem a rengeteg kárpátok földére,
önökhöz érkezik, a mulandóság egy évvel ismét
gazdagítá zsákmányait.

Önök is fáradtságos utat tettek a szabadság
partjai felé a lefolyt évben; és ugy látszik nagyobb
szerencsével jártak, mint mi, vagy német szom-
szédaink.

Álmotdák-e önök a mármár hanyatló év ele-
jén, hogy utjokban oly szerencések lesznek —
nem tudom.

De ugy látszik, a népek ujévi álmai
nem igen mentek teljeseedésbe, sem az
Apeninek tövében, sem Berlin vagy Páris falai
között.

Emlékszem, a közvélemény, mily feszült figye-
lemmel várta, mit fog hozni Napoleon ujévi
beszéde.

Az, mint a béke galambpostája lebegett el
Európa felett.

S vajjon nem lön megzavarva az európai béke
véres harcok által? Hol van a szabadság ígéret
föfde, hol az európai egysuly érdeke?

A szabadság elpárolgott az erőszakos harczo-
kon, a sulyegyen még föl nem talált aranypora a
politikának.

Az tény, hogy a politikai helyzet az év végén
fenyegetőbb alakban formálja magát, mint annak
elején; hogy a béke konferenciák, a fejedelmi
utazások, nem voltak alkalmasak arra, hogy békés
megoldást hoztak volna a római kérdésre, s elosz-
latták volna a keleti láthatáron tornyosulni lát-
szó sötét fellegeket.

Most szövetekezések után keresgélnek az európai
udvarok, talán a béke megszilárdítására?

A chassopot fegyverek tömeges gyártása Pá-
risban, a gytüpuskák gyors készítése Berlinben,
a hadsereg számának fölemelése Ausztria és Orosz-
országban talán a béke őrzésére tétetnek?!

Bármily érdekes fejlődésekben alakulnak is az
európai események, e pillanatban titkos homály
borong a kormányok szándékai s a népek cselek-
vései fölött.

Olaszország alig fog nyugodni, mig Rómát
nem bírja, s ha az örkvörös kapui egyszer meg-

nyílnak az erőhatalommal berontó hadsereg előtt,
quid tunc?

Vajjon a birtok-jog kérdés a politikai és ál-
lami térről egyszersmind a magánvagyon ágaira
is alkalmazásba vétetik? Vajjon a m. kincsek, a
századok által összegyűjtött műemlékek, melyek a
kereszténységnek magának tulajdonai, szintén
zsákmányává lesznek a foglaló hódítónak.

Ki fogja e kérdést eldönteni, mely forum lesz
itt illetékes végérvényü határozatra?

Mert ha sikerülne is a kath. hatalmasságok-
nak Róma ügyében egyetértésre jutni, léphetnének
e oly térre, mely a nemzetközi jogalapot holmi
conventiontiáknak dobná elő áldozatul?

Ez képezi az Achilles-sarkpontot az olasz
kérdésben, melyet maga Menabrea is eléggé igyek-
szik takargatni, Napoleon pedig korainak tartja
nyílt kérdés tárgyává tenni.

Franziaország Páris, decz. 26. A fran-
zia törvényhozótestület vitái folyama alatt a
„Temps“ azon kérdést szöszlötteti, mely helyzet
volna Franciaországba jobb, az e. melyben szövet-
ségesek nélkül 1,200,000 emberrel, vagy az, mely-
ben 600,000 emberrel állhat ki a sikra. Az ország-
ban, ugymond, senki sem lesz a választás iránt
kétségben, azonban a kormány oly politikát foga-
dott el, mely által minden lehető kerülő utakon
elszigeteltségre jutott.

Az egész látkörben egy szövetséges társ sem
látható. Az utolsó is Rouher ur „jamais“ ja líte
el. Olaszország kitörendő háboru esetén odafo-
dulna, hova őt érdekei vonzzák, azaz a francia
beavatkozás ellen.

Poroszországra, mond továbbá, nem számít-
hatunk, Németországra sem, melylyel, jobb és ro-
szabb hiában, csak politikáknak kétértelműségét,
bizonytalanságát éreztettük. Ausztriára sem szá-
mithatunk, melynek kormánya, ha hozzánk esat-
lakoznék, azt tanulná meg, mily elkerülhetlen
elveszések tette ki még megmaradt német la-
kosságát.

Oroszországra sem számíthatunk, melynek né-
zetei a mienktől eltérnek, mind Olaszországra, mind
Keletre névze. Nem számíthatunk végre Angliára
sem, mely ugyan, ha bajba bonyolodnánk, nem
venne részt benne, de ellenünkben semmiesetre
sem követne jóakaró semlegességet. Kire és mire
számíthatunk tehát? Minmagunkra és a nemzet
általános védelmi erejére.

Ezen védelmi erő azonban egyrészt nem rög-
tönözhető, mert a katonai törvény áldását csak hat
év eltelte után fogja velünk éreztetni, — másrészt
ennek teljes valósítása után sem fog minden esbe-
tőségekre elégséges lenni. Olaszország és Né-
metországban elfoglalva, oly kettős helyzetbe
jutnánk, mint Ausztria Sadowa előtt. Sőt még ba-
jossal volna, mert Anglia és Oroszország is fenye-
getnének. Es ha mindjárt egész Franciaország
talpon állana, még akkor is meg kellene indítani.

A fegyelem elégséges arra, hogy egy reudes had-
sereget megindítsunk, de a polgároknak, kik rög-
tönözve lesznek katonákka, szellemre van szükségük.
Hol volna azonban ily háboruban szellem? Politi-
kai reform béke idején csak nyomozató teher lenne,
és elégtelen védelmi eszköz háboruban. Ha pedig a
politikai reform létesül, akkor fölösleges a katonai
reform. Ne akadályozzuk mi se Olasz- se Német-
országot fejlődésében, éljenek jogukkal, mint mi a
miénkkel, hadd éljenek ugy, a hogy kedvik tartja
és szervezkejenek. Hadseregünk megváltoztatása
helyett tegyük ezt politikánkkal. — Híntük el a
democra — liberalis politika által a szövetség
magvát, a helyett, hogy vizsályt keltünk; szilárdít-
suk meg a béke valószínűségét, és ha azután há-
boru tör ki, előkészítettük a győzelmet. Ha azonban
Thiers ur egysulyozó politikájával a világi ha-
talmat Olaszország ellen akarjuk használni és a
Majnán őrt állunk Németország ellen, akkor ugy
beléjövünk az egysulyba, hogy az európai mér-
leg egy serpenyőjében Franciaország, a másikban
pedig egy coalitio veszélye lesz. Csak a jogban van
egysuly.

Olaszország. Római tudósítások szerint a
bibonoki testület decz. 25-kén mise után üdvözle-
tère ment ő Szentségének, a keresztény ujév
kezdetéhez. A pápa válasza improvisált volt. Ösz-
szehasonlító Jeruzsálem és Róma állapotát Krisztus
Urunk születésekor. Judea akkor ellenséges pár-
tokra volt tépve, Róma egységes hatalom volt. Ma
Róma egységében megoszlott; de az egyház az,
mely képviseli az egység eszméjét, bírja azon erőt,
mely a keresztény világot összetartja. A szent Atya
úgy véli, hogy még egy támadás fog intézteni az
örök város ellen. Imadságra és örkődésre hívja fel
a katolikusokat.

Ezután következett megáldása azon kardnak,
melyet a pápa rendszeren azon fejedelmnek szokott
küldeni, ki legtöbb erélyt fejtett ki a sz. szök jo-
gainak védelmében.

Andrea bibonok elfogadta az öt pontot,
melyet üngazolása tekintetéből elibe nyújtottak.

Florenzából tudósítanak, hogy Crispi
a „Riforma“ laphoz levelet intézett, melyben ujo-
lag kijelenti, hogy ő és barátjai mindent megte-
tek, miszerint Garibaldi római expeditióját ne
valósítsa, sőt hogy ők még oki. 22-én, midőn Ga-
ribaldi Caprerából megszökvén Florenczet érintette,
egyesült erővel unszolták a visszatérésre, mely
törökveiket Cialdini tbnok, ki akkor épen kabi-
netje képzésével foglalkozott, erélyesen támogatta.
Cialdini az említett napon hosszasan értekezett is
Garibaldival s rá akarta beszélni, hogy térjen
vissza Caprerába. Mitán azonban törökveineik
sikertelenségét belátta, kijelenté, hogy már most
nem tehet egyebet, minthogy Garibaldit elfogatni
nem akarván) a kabinet képzésről lemondjon.

Oroszország. Sz. Pétervá, decz. 28.
„A szláv törzsek szláv bizottsága tudományos érin-
kezése“ cím alatt egy új társulat alapszabályokat
terjesztett a kormány elé megerősítésre. A társulat
tagjai a közoktatási minisztert óhajják önökül
megnyerni. — A kath. papok évi jövedelmét a

nyugati tartományokban jövőre az állam fogja viselni. — Egy császári ukáz Kaukázia eddigi kivételes állását felüggeszté, és az orosz intézményeket hozza be.

Ugyan csak Sz. Péter várról jelentik, hogy Goresakoff hg. lemondása csakugyan elfogadtatott, de hihetőleg nem fog teljesedésebe menni. Ezen lemondásra az okot az szolgálta, hogy a miniszter unokáncsének etől elválasztott nejét akarta elvenni, mely terv az orosz arisztokratia élénk visszatetszéssel találkozott. A czár maga is közbejött s az ő parancsára a nagyhercegek meglátogatták a jövő Goresakoff hgnöt. Ezután természetesen az orosz arisztokratia többé nem vonulhatott vissza s szintén kezdett mutatkozni e hölgy salonjaiban, úgy, hogy most azt hiszik, miszerint Goresakoff hg. lemondását vissza fogja vonni. Különben az orosz arisztokratia azt is igen rosztalja volna, ha Ignatieff tönk lett volna miniszter, mert e tönk durva modorát nem szívesen látják.

Németország Berlin, decz. 21. Bern kath. polgárai a római ügy érdekében 2220 aláírással erőszakkal felirattal intéztek a királyhoz, melyet a fejedelem mult hó 8-án el is fogadott. A felirat kifejezést ad a fájdalomnak, mely a porosz király kath. alattvalóit eltölti IX. Pius pápa őszentsége világi hatalmának és jogos birtokainak igazságtalan megtámadása miatt. A kath. egyház, mely Porosz-

országban is jogos állással bír, méltán követelheti a királytól, hogy annak jogai kívül is sértetlenül maradjanak. Ide tartozik pedig a sz. atyának őltalmazása is. Nincs trón, mely törvényszerűbb volna a pápa trónjánál. A király trónbeszédében nyíltan elismerte a pápai-birtokok törvényszerűségét, a kath. alattvalók tehát bizalomteljesen fordulnak a királyhoz, mint a jog őltalmazójához. A jog a vallás mellett legnagyobb kincs az embernek. Németország nem vonhatja magát vissza akkor, midőn a pápa ügyéről van szó. Kérjük tehát a királyt, ténne lépéseket a sz. szék függetlenségének és szabadságának biztosítására.

Görögország. Athenében a törvényhozó-testület nagyon zajosan üléshez három hét óta. Különösen élesen vitakozott a kormány által indított nyolcvan millió frankra menő kölcsön felett, mely kölcsön eshetősége bekövetkezte Görögországot készületlenül ne találja. Alig volt a háznak egyetlen szónoka, ki fel ne szállt volna pro vagy contra. Maguk a miniszterek is több ízben szólottak. Végre a hosszú vita a kormány teljes győzelmével végződött, ugyanis a miniszteri javaslat mellett szavaztak 115, ellenle 15.

Christopoulo M. közoktatásügyi miniszter két törvényjavaslatot fog közelebről beadni, egyike az athenei egyetem újalakításának ügyét tárgyalja, a másik egy tudományos Akadémia alapításáról szól.

A király is szorgalmasan foglalkozik az ország ügyeinek rendezésével, míg a fiatal királyné az által lesz mind kedveltebb a nép előtt, hogy soha egy vasárnapon és ünnepnapon nem mulasztja el a templomba menni és misét hallgatni.

A krétai ügyről. „La Question d'Orient“ című lapnak elég megbízható levelezője örömmel írja legutóbbi levelében, hogy egy jó hírrel kedveskedhetik az alkalommal olvasóinak. Szerinte a Tuileriakban elhatározták a krétai felszabadulás kérdését a legszabadelvűbb módon megoldani. E hírsokát vesz valószerűségében a „Constitutionnel“ egy a krétai ügyekről szóló cikket által, melyet a következőképen fejt be: „Végre ki kell jelentenünk, hogy az októ. 29-ki diplomaiati fellépés után a helyzet Kréta szigetén nem igen változott. A felkelés talán némileg más alakot vett fel, a mennyiben a felkelők kisebb csapatokba oszla mutakoznak a sziget különböző részeiben, a helyett, hogy egyesültek volna, de azért koránt sincs a felkelés elnyomva. Miután tehát a porta nem képes a krétaiakat legyőzni, tehet-e mást, mint elfogadni a mi ajánlatunkat, a mely az egyedül gyakorlati, s a melytől egyedül várható a kérdés megoldását.“

Újra felmelegített a ruszchuki vérengzés egy riportban, s az bizonyítják, hogy Germania földjézetén ártatlanok estek áldozatul.

ESTI POSTA.

Páris, decz. 28. A keleti ügyek mindinkább fenyegető alakulást vesznek. A határszéleken nagy számú lovak vásároltatnak. Dacára a londoni és párisi kabinetnek a görög kormányhoz intézett jegyzékének, Athenében komoly eshetőségekre készülnek.

— Római tudósítók szerint Fauly tönk az angyal várókra kitézte a francia lohogót, mivelhogy legutóbbi időben az olasz hajók nagyony közel jártak a civittavechiai kikötőhöz: Olaszországból semmi biztos hír az iránt, vajjon Menabreának sikerült-e a kabinet újalakítása. Vannak, kik hiszik, miszerint Menabreának mégis sikerült meg a kabinetet megalakítani és pedig a közép párt tagjaiból, kik közt Bixio, Depretis és mások vannak.

— A lengyel határszélről írják az „Augsb. Ztg.“-nak: Lengyelországban a dolgok ismét aggasztó alakot öltenek, a hivatalnokok egy ideig tartott szellőse ismét zsarnoksággá fajult. Okul azt adják, hogy a királyságban ismét izgatások vannak folyamatban. Annyi bizonyos, hogy mind az oroszok, mind a lengyelek tavaszra várják a keleti kérdés erőszakos kitérését.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

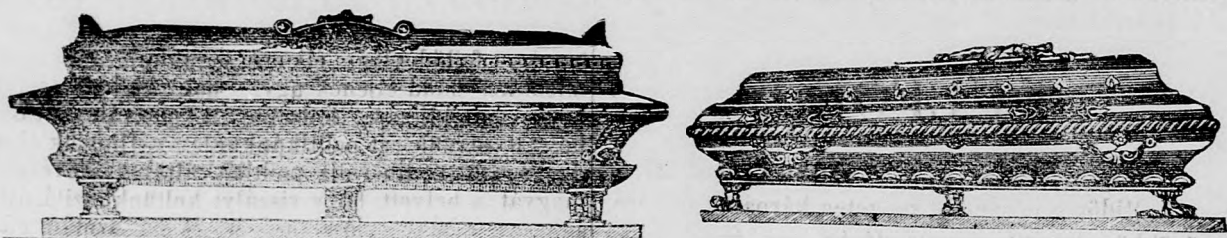
Pesti ár- és értéktőzsde			Magyar értékpapírok árkelete.		Bécsi börze		Részvények.		Elsőbbségi kötvények.	
december 29. é.					december 26. é.					
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank		Államadósság.		Nemzeti bank		1867. Erzsébet vasút	
Súly	Ár	Ár	Ár	Tárta	Ár	Tárta	Ár	Tárta	Ár	Tárta
fontok	mérték	mérték	675.	680.	53.25	53.80	680.	690.	186.	187.
Buza b. ársági	83-84	5.55-5.65	205.	208.	57.70	58.40	182.80	183.30	117.25	118.
„ tiszai	86-87	6.15-6.25	224.	228 1/2	66.30	66.60	80.50	83.	101.72	103.50
„ pesti	83-84	5.55-5.65	80.	81.	66.30	66.60	615.	616.	91.	95.
„ Kácsi	86-87	6.15-6.25	1360.	1400.	66.30	66.60	106.25	107.50	89.75	92.
„ Arpa	83-84	5.55-5.65	425.	430.	66.30	66.60	160.	165.	97.	99.
„ Kukorica	86-87	6.15-6.25	1550.	1570.	66.30	66.60	169.	170.	81.	81.50
„ Készpénz	78-80	4.30-4.40	1820.	1810.	66.30	66.60	138.	140.50	97.5	98.50
„ Arpa serfőzésre	68-70	2.70-3.10	805.	820	66.30	66.60	208.25	208.75	119.40	121.65
„ etetésre	68-70	2.50-2.35	478.	480.	66.30	66.60	169.	170.	121.40	121.08
„ Zab	45-47	1.70-1.75	840.	850.	66.30	66.60	140.	140.50	48.30	48.40
„ Kukorica b. ársági	—	—	575.	575.	66.30	66.60	124.50	125.	5.77	5.78
„ Bab	—	—	740.	740.	66.30	66.60	147.	147.	9.70	9.71
„ Bors	—	—	555.	558.	66.30	66.60	85.	87.	178.	179.
„ Arpa serfőzésre	—	—	205.	210.	66.30	66.60	380.	385.	119.50	120.
„ etetésre	—	—	654.	658.	66.30	66.60	—	—	—	—
„ Repce	—	—	260.	260.	66.30	66.60	—	—	—	—
„ Zölglevélek.	—	—	210.	245.	66.30	66.60	—	—	—	—
Nemz. bank kisors. özlet.	96.50	96.70	210.	245.	66.30	66.60	—	—	—	—
„ o. é.	91.50	92.	210.	245.	66.30	66.60	—	—	—	—
Magyar földhitelintézeti	90.	50.50	210.	245.	66.30	66.60	—	—	—	—
Ausztriai	103.	104.	210.	245.	66.30	66.60	—	—	—	—

H I R D E T É S E K.

ENTREPRISE DES POMPES FUNEBRES.

Magyarországon főraktár: Pesten, hatvani-utca 1. szám alatt.

Alulírt tisztelettel jelenti a nagyérdemű közönségnek, hogy kizárólag szabadalmazott mindenféle

ÉREZKOPORSÓKKAL

Jól berendezett főraktárát — szilárdan finomított horganyból vasbordákkal minden színben bronzirozva vagy fényezve, a tárgyhoz méltó számos saját szerkezetű díszítésekkel eddig még el nem ért fokélyben — megnyitotta.

Kaphatók itt mindenféle báronyokoporsók, koporsóvánkások, moire, atlasz, tullanglais, tartatannal stb a legdiszesebben feldisztve. Koporsóderekalkak atlasz és zítzből stb. Koporsófátyolok (szemfüdelek) valódi francia blondtönd bef. csipke és virágokkal ékesítve, selyem, tullanglais, tartatannal és más szövetekből. Halotti öltönyök atlasz, selyemből stb. csipke és virágokkal a legcsinosabban feldisztve.

Tisztelettel

Kortsák J.

Fiók-raktár: József kltvárosban, statio-utca 31. szám alatt van.

LICSKÓ J.
fényképész Pesten,
kerpesi-út és ősz-utca
földszinti sarok házában 66. sz. a
ajánlja
fényképeszeti műtermét
a t. cz. közönség becses figyelmébe.

Talált női Shawl.

Egy ismerőm holmie közé ki egy ideig vendégem vala egy női shawl vegyült, s elmenetelével nálam maradt. Levelezés folytán tudom meg, hogy nem övé, de valószínűleg a vasutról leszállva elegetett holmie közé s így került hozzám.

Ki ily női shawl elvesztett volna jelentse magát e lap szerkesztőségénél.

PROFUMA VILMOS,
egyetem-tér 3. szám Pesten, ajánlja

dísz- és norinbergi árúk
választékos raktárát,
hol a legjutányosabban vásárolhatni.

Jelentés!

Alóírótnak van szerencsége ezennel jelenten, hogy a mélt. Gombos Bertalan úr által feltalált

„ERŐSÍTŐ ITAL“

bizományát a következő urak vállalták el:

Frey A. fia, Dotta.
Weisz Simon, Szt. Andrá.
Spirzer Lipót, D. Földvár.
Mészáros Miklós, Nádor utca.
Luzsa M. Kerespesi út, Pest.
Czobasaka Ig. Ulói út, Pest.
Hollós Gy. Wurm utca, Pest.
Görögler Gy. Wurm utca, Pest.
Horváth J. dobányi tózs úri utca.
Lappert G. dobányi tózs Gróf utca, Pest.
Ruváid H. Dorottya utca, Pest.
Ezmannsdorfer János és társa al-dunaor 5 sz Pest.
Tisztelettel
Fischer J.
Pest, 2 szercesen utca 4. sz.

Előzetési felhívás

„IFJUSÁG LAPJA“

céltűl
képes folyóirat 1868-iki folytatára.

Midőn több tanácsadásom felsejlesztése, az „Ifjúság Lapja“ szerkesztését magamra vállaltam, ezt tisztán azon céllal tettem, hogy hazánk szerető ifjúságának az istokál, ko mely tanulmányok mellett, kellemesen mulattató, de a mellet hivatásukhoz illő építőes foglalkozásra nyújtassak alkalmat. Még végzők egyelőre, hogy ilyen foglalkozásra ifjúságunknak nem csak azért van szükség, hogy komoly tanulmányaikból formamértéket nem csak önképzésre használhassák fel; hanem kívánatos az azért is, hogy alkalmi szolgálaton olykor nika szellemi tehetőség fejlesztése, mely nem egy ifjú lélekben oly határozottan jelentkezik a szepnek, jónak s igaznak felismerése és megtestesítése iránti foglalkozás alkalmában, hogy azt apóli, a szanyagó szaktól elre költet nemcsak hazánk iránti hivatászerű kötelességünk, de nurelést csak legkisebb részben is elbonyagolni vétkes mulasztás bűne volna.

Lapunk ezért ne csak tanulmányos elrajzokat, ismertetéseket, elbeszéléseket, ismét ismét költői munkákat fog hozni a jelen tudományos szemponalóll szellemi termékek köréből, de a tehetőségesebb szerülő ifjúság munkáit is felvesz és jókárát, oktaó, hivató figyelemmel kíséri; midőn tudom, hogy ifjúságunk helyes vagy helytelen művelését irányító felleg, vajjon képesek lesznek-e hazánk jelenlegi magyarságot irántól tünknek jelen fánaszait az élet ezúttal érihatatlan helyetösteni vagy nem. Játalmakat is fogunk időnkint kltűni és ezeket azon dolgozókat szerzők közzéadni, melyek a begyűlték közt a legjobbak lesznek.

16 írványoztatn szomban csak úgy fog alerre vezetnem, ha az ifjú nemzedék közt sok olvasóra találunk, és a szűk nem fogják gyermekeik érdekében tölem megfogadni a csakély anyagi támogatást, mely vállalom kivételéhez mulhatatlan szükséges.

Az „Ifjúság Lapja“ új folyóma megindul 1868. januar 1-jén s megjelenik minden hóban kétszer, a hó 1-jén és 15-ikén nagy másfél írvány (48 hasáb) tartalommal, számos eredeti kép, a helyi s zánes borítékkal.

Az „IFJUSÁG LAPJA“ előfizési újt: helyben, házhozhozálással és postai bérmentes szétküldéssel egy évre: 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt.

Az előfizési pénz-ké bérmentesen levelekben küld-melők az „Ifjúság Lapja“ kiadó hivatába (3 korona utca 18-ik sz. a Pesten)

Gyűjtőknek minden 5 egyezre beküldött előfizésre társulatpályanyal szolgálnak.

Pest, december 15 én 1867.

Fekete József,

pesti m. kir. főgymn. tanár, felelős szerkesztő s lap-tulajdonos.

Az „Ifjúság Lapja“ oct.—decemberi folyamából még teljes számú példányokkal szolgálhatunk.

A kiadó-hivatal.

II. ÉVF.

Előfizés
egész évre 20 frt.
gyed
Belgatási díj
5 kr., helyegdíj min
A „nyit
4-hasábos

Előfizés

egész évre
fél évre
negyed évre
havonként

Előfizés

egész évre
fél évre
negyed évre

KÖZHAS.

egész évre
aláírás az
minden iv
gyűjtőnek

Ersek

Törté

Hol most
sasággal futják
kis Nyitra víze
állt mondom,
Az elszór
belőle békés
sánczokból ped
csőszökké alak
pályan röpülv
nyelven hallja
névét, bizony
történeti neve
la: ikor a meg
állott.

Hogy is
dicsőség emlé
a multat idén
is csak azért e
időt hagy a vo
lecsillapítani,
tekintetre se a
házaival, mik
jó magyar vité

Pedig még
ujvár hatalm
földsánczai eg
fokkal, melye
selték.

Az első
nyugotéjszakn
letnek volt a